

ninger ved afhjælpning af skader på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder og på vandmiljøet.

Det følger af direktivet, at de begreber, der er nødvendige til korrekt fortolkning og anvendelse af direktivets bestemmelser, skal defineres, især begrebet miljøskade, og at for begreber, der stammer fra anden relevant og fællesskabslovgivning, bør definitionen være den samme, så der kan benyttes fælles kriterier og sikres ensartet anvendelse. Dette indebærer, at den skade, der i forhold til *vandramme-* eller *habitatdirektiverne* udgør en betydelig negativ påvirkning i forhold til en naturressource, også må gøre det i forhold til *miljøansvarsdirektivet*, og at en sådan skade dermed vil udgøre eller indebære en miljøskade på vand eller beskyttede arter eller habitater.

Direktivet omfatter ikke miljøskader og overhængende fare for miljøskade, der forårsages af: a) forurening af diffus art, hvor det ikke er muligt at fastslå årsagssammenhængen, b) væbnede konflikter, borgerkrig, optøjer eller lignende, c) naturbegivenheder, som er usædvanlige, uundgåelige og uafværgelige, d) aktiviteter, som hovedsageligt tjener det nationale forsvar, den internationale sikkerhed eller til at beskytte mod naturkatastrofer, e) aktiviteter og hændelser omfattet af Euratom-traktaten eller traktaterne om det civile retlige ansvar for skader forårsaget af håndteringen m.v. af nukleart materiale, f) hændelser omfattet af FN's Søfartsorganisation (IMO)'s konventioner om olieforurening, bunkerskonventionen og HNS-konventionen (andre farlige og skadelige stoffer), og g) hændelser omfattet af den internationale konvention om det privatretlige ansvar for skader opstået under transport af farligt gods ad vej, jernbane og indre vandveje.

For så vidt angår punkterne f) og g) forudsættes det, at de relevante konventioner er trådt i kraft og er ratificeret af og gennemført i medlemslandet. Olieforureningskonventionerne er trådt i kraft og er ratificeret af og gennemført i Danmark i sølovens kapitel 10. HNS- og Bunkerskonventionerne er endnu ikke trådt i kraft. De materielle regler til gennemførelse af disse to konventioner er gennemført i sølovens kapitel 9 a og 11, men ikrafttrædelsen af disse regler afventer den danske ratifikation af de to konventioner, og at de træder i kraft internationalt. Det forventes, at konventionerne vil træde i kraft i løbet af 1-2 år. Danmark er ikke og vil ikke blive part til konventionen om det privatretlige ansvar for skader opstået under transport af farligt gods ad vej, jernbane og indre vandveje.

Derudover kan den ansvarlige begrænse sit økonomiske ansvar for forebyggelse og afhjælpning af en miljøskade efter national lovgivning, der gennemfører

FN's Søfartsorganisation (IMO)'s Globalbegrænsningskonvention. Denne konvention er i Danmark gennemført ved bestemmelserne i sølovens kapitel 9.

Direktivet fastlægger 2 ansvarsregimer, der fastlægger offentligretlige forpligtelser for de ansvarlige for miljøskaderne. Et i udgangspunktet ubetinget ansvar for miljøskade og overhængende fare for miljøskade på beskyttede arter og områder, vandmiljøet og jord, som er forårsaget af visse emissioner, begivenheder og hændelser, der er forårsaget ved erhvervs-mæssige aktiviteter, som er omfattet af direktivets bilag III. Disse aktiviteter omfatter primært forurenende aktiviteter som drift af IPPC-virksomheder og virksomheder, der håndterer affald, udledning af stoffer til vandmiljøet og om fremstilling, håndtering og anvendelse af pesticider, biocider og farlige kemiske stoffer, men også fremstilling, håndtering og anvendelse af genetisk modificerede organismer og indvinding og opdæmning af vand. Det ubetingede ansvar for miljøskade og fare herfor som følge af disse aktiviteter er suppleret af et ansvar for miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder som følge af fejl og forsømmelser i forbindelse med al den erhvervs-mæssige aktivitet.

Direktivet indebærer ikke nogen ret for private til at kræve erstatning som følge af miljøskade eller overhængende fare for miljøskade.

1.2.2. Forebyggende foranstaltninger

Miljøansvarsdirektivet stiller krav om, at den ansvarlige omgående skal træffe de nødvendige forebyggende foranstaltninger, hvis en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade er indtrådt eller forøges. Det følger af direktivet, at der ved forebyggende foranstaltninger skal forstås foranstaltninger, der træffes, når en begivenhed, handling eller undladelse har medført en overhængende fare for miljøskade, med henblik på at forebygge eller minimere den pågældende skade, men direktivet indeholder ikke derudover nærmere krav til, hvad disse forebyggende foranstaltninger kan eller skal bestå i. Direktivets bilag II, som er gennemført i lovforslagets bilag 2, gælder ikke for disse forebyggende foranstaltninger, men alene for afhjælpende foranstaltninger.

Direktivet indeholder endvidere regler om, at den kompetente myndighed kan påbyde eller give instrukser om hvilke forebyggende foranstaltninger, som den ansvarlige skal træffe, og om at myndigheden kan vælge selv at foretage forebyggende foranstaltninger.

1.2.3. Afhjælpende foranstaltninger

Miljøansvarsdirektivet stiller krav om, at den ansvarlige skal træffe afhjælpende foranstaltninger, når